

Per e-mail

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste commissie voor Sociale Zaken en
Werkgelegenheid
T.a.v. de heer E.M. Sjerp
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

E-mail: cie.szw@tweedekamer.nl

Vlaardingen, 29 mei 2018
onze referentie: RV/at
uw referentie:
Roel.Veugelers@bvza.nl
Betreft: Rondetafelgesprek “Pensioen verevening” – 6 juni 2018

Geachte heer Sjerp,

Dank voor uw brief van 26 april 2018. Daarin heeft u mij verzocht u een position paper toe te sturen naar aanleiding van de brief van 8 maart 2018 van De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Minister voor Rechtsbescherming. In deze position paper zal ik op de volgende punten ingaan.

1. Moeilijke situatie (echtscheiding) in combinatie met een ingewikkeld onderwerp (pensioen) vergt heldere regelgeving.
2. Conversie heeft voordelen; er zijn wel aandachtspunten.
3. De positie van de samenwonende partners moet verhelderd worden.

1 Moeilijke situatie (echtscheiding) in combinatie met een ingewikkeld onderwerp (pensioen) vergt heldere regelgeving.

- 1.1 Pensioen is van nature complex. Vanuit de praktijk is het daarom wenselijk dat de regelgeving pensioen niet nog ingewikkelder maakt. Verder is het wenselijk dat de problematiek integraal wordt aangepakt. Bij conversie moet het bijzonder partnerpensioen worden meegenomen. Daarom is het wenselijk om bij de herziening van het recht op verevening ook in te gaan op het bijzonder partnerpensioen. Vanwege het toenemend aantal samenwonende partners (zonder huwelijk of partnerregistratie) is het wenselijk om bij de herziening van het recht op verevening ook de vraag te beantwoorden of een samenwonende partner recht heeft op verevening of bijzonder partnerpensioen.
- 1.2 Bij echtscheiding heeft de partner op grond van art 57 Pensioenwet (“PW”) recht op een bijzonder partnerpensioen (ook over de periode vóór de partnerrelatie). Op grond van art. 2 lid 1 van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (“WVPS”) heeft de partner bij echtscheiding recht op verevening van het ouderdomspensioen (opgebouwd tijdens de huwelijkse periode). Op grond van art 5 WVPS bestaat een recht op conversie. Bij conversie kan het recht op

het verevende pensioen en de aanspraak op partnerpensioen (op grond van art. 57 PW) worden omgezet in een eigen pensioenrecht. In de praktijk levert dit de volgende problemen op:

- a. Bij echtscheiding zijn twee verschillende wetten (PW en WVPS) van toepassing;
- b. De PW en de WVPS hanteren een verschillend begrippenkader. Het is mogelijk dat een partner wel recht heeft op een bijzonder partnerpensioen, maar niet op verevening. Dit is voor partners vaak onbegrijpelijk.

- 1.3 De genoemde praktijkproblemen kunnen worden opgelost door in de Pensioenwet een integrale regeling op te nemen, die van toepassing is bij echtscheiding en het beëindigen van relaties.

2 **Conversie heeft voordelen; er zijn wel aandachtspunten**

- 2.1 Bij conversie zijn de ex-partners niet meer van elkaar afhankelijk. Dat is een voordeel.
- 2.2 In de brief van 8 maart 2018 wordt verder aangegeven dat er geen duidelijkheid bestaat over de wijze waarop verevening moet plaatsvinden bij een premieovereenkomst. In de praktijk is dit inderdaad onduidelijk. Dit wordt veroorzaakt doordat er geen vastgelegde methode is voor het berekenen van het bijzonder nabestaandenpensioen bij een premieovereenkomst.
- 2.3 Bij conversie wordt vaak geconstateerd dat de partner recht heeft op meer dan 50% van het opgebouwde pensioenkapitaal. De partner heeft immers recht op de helft van het ouderdomspensioen en het (volledige) partnerpensioen. Dit wordt niet altijd als evenwichtig ervaren. Vanuit dat oogpunt kan overwogen worden dat een partner recht heeft op 50 % van het opgebouwde pensioenkapitaal (bij een premieovereenkomst) of 50 % van alle opgebouwde pensioenaanspraken (bij een uitkeringsovereenkomst). Dat maakt de berekeningen veel eenvoudiger.
- 2.4 Indien conversie de norm wordt, is het van belang dat de volgende punten in regelgeving worden vastgelegd:
 - a. Berekeningsmethodiek voor conversie (voorkomen dient te worden dat conversie door pensioenuitvoerders op verschillende wijze wordt berekend; dit leidt immers tot rechtsongelijkheid).
 - b. Er moet duidelijkheid zijn over de rechten van de partner na conversie (overwogen kan worden dat de partner dan dezelfde rechten heeft als gewezen deelnemers).
 - c. Er dient duidelijkheid te zijn over eventuele toeslagen (dit kan ondervangen worden door de partner dezelfde rechten te geven als gewezen deelnemers).
 - d. Een adequate overgangsregeling is van belang, daar conversie de standaard zal worden.

3 **Verhelderen van de positie van samenwonende partners**

- 3.1 Pensioenuitvoerders hanteren verschillende partnerbegrippen. Op basis van de Pensioenwet is dit toegestaan. Dit leidt ertoe dat een partner, die aan dezelfde criteria voldoet (bijvoorbeeld zes maanden samenwonen op hetzelfde adres) bij uitvoerder A wel recht heeft op een bijzonder partnerpensioen, maar bij uitvoerder B niet. Hierdoor is sprake van rechtsongelijkheid. Dit kan voorkomen worden door in de Pensioenwet een uniforme partnerdefinitie op te nemen voor samenwonende partners.
- 3.2 Voor samenwonende partners is het van belang om vast te stellen of zij wel of niet recht hebben op verevening/conversie en/of bijzonder partnerpensioen. Sommige samenwonende partners

zullen graag verevening/conversie willen overeenkomen en anderen niet. De praktijk zou gebaat zijn, indien in de Pensioenwet hiervoor een heldere systematiek zou worden opgenomen. Voor de volgende systematiek zou gekozen kunnen worden:

“Partners hebben bij het verbreken van de relatie recht op conversie en bijzonder partnerpensioen. Zij kunnen van deze regeling afwijken (opt-out).”

3.3 Als alternatief kan overwogen worden dat samenwonende partners bij het verbreken van de relatie geen recht hebben op conversie en bijzonder partnerpensioen, maar dat zij deze regeling wel kunnen toepassen (opt-in). Daarbij is het van belang om duidelijk vast te leggen, wanneer een relatie als verbroken moet worden beschouwd (bijvoorbeeld op het moment dat de partners niet meer op hetzelfde adres woonachtig zijn).

4 **Conclusie**

4.1 Op basis van het bovenstaande kan het volgende geconcludeerd worden.

4.2 De problematiek rondom echtscheiding en pensioen dient integraal te worden aangepakt. Bij het herzien van het recht op verevening is het daarom wenselijk om de rol van het bijzonder partnerpensioen en de rechten van samenwonende partners mee te nemen. Daarbij is het wenselijk dat de gehele regeling hiervoor in de Pensioenwet wordt opgenomen.

4.3 Bij conversie wordt vaak duidelijk dat de partner recht heeft op meer dan 50% van het opgebouwde pensioenkapitaal. De partner heeft immers recht op de helft van het ouderdomspensioen en het (volledige) partnerpensioen. Dit wordt niet altijd als evenwichtig ervaren. Overwogen kan worden om de partner een recht te geven op 50% van het pensioenkapitaal of 50 % van alle opgebouwde pensioenaanspraken. Dat maakt de berekeningen eenvoudiger.

4.4 Indien conversie de norm wordt, is het wenselijk om de volgende punten in regelgeving vast te leggen:

- a. Berekeningsmethodiek voor conversie;
- b. de rechten van de partner na conversie;
- c. recht op toeslag voor de partner;
- d. adequate overgangsregeling.

4.5 Het hanteren van verschillende partnerbegrippen leidt tot rechtsongelijkheid.

4.6 Het is wenselijk dat samenwonende partners kunnen kiezen voor conversie en/of bijzonder partnerpensioen hebben.

4.7 Voor de volledigheid voeg ik een tweetal artikelen bij die ik heb gepubliceerd naar aanleiding van het partnerpensioen ([bijlagen](#)).

Met vriendelijke groet,

R.J.G. Veugelers
(advocaat)